

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12916

DI EMESE KALE

Solomon Bastomski

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

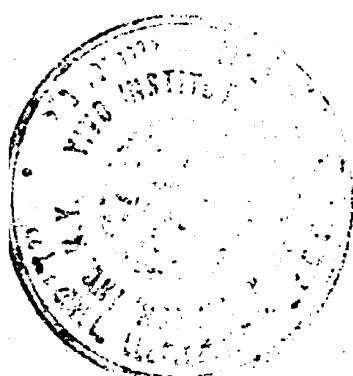
פֿאָרְלָאָג "די נֵיעַ יִוְדִישׁ פֿאָלְקְסְטּוֹלְגַּי"
סְעִירַע "קִינְדָּעָלִיטְעָטָטוֹר" 8. №

די אַמְתַּע בְּלָה

(א מעשהלוּ פֿאָרְקְלָעְנְעָרְעַ קִינְדָּעַר)

בְּאַרְבָּעַת לְוִיטְ בָּרְגְּרִים

פֿוֹן שֶׁ. בְּאַסְטָאַטְסְּקוּ.

וּוְיִלְגַּע

דרוקעריה בְּרוּידָעַ רָאוּונְטָאָלַ, וְאַנְצָקָעַ 7.

1920

1.

א מאָל איז געווען אַ מידעלע, אַ וועלטגען פֿאַרשיין. איז גַּי-
אייר נעהאָך געשטֿאָרבען די מוטער און זי האָט געמוות אָנ-
קּוּמְעָן צו אַ שטיפֿמוֹטֿעָר. די שטיפֿמוֹטֿעָר איז געווען אַ גְּרוֹיסֿעָ
שְׂחַכְתָּס און האָט דעם קינד שטארק געפֿיגִּיקָט. די אַרְיָםָע יְהוָה
אָז געווען אַ שטיל און געהאָרכּוֹאַט קִינְד. קִין אַרְבֶּעֶת איז פָּאָר
אייד נוּיט צו שווער געווען. זי האָט געהאָרְעָוּעָט אַיבְּעָר די פּוֹחוֹת,
גַּעֲשָׁאָלָט צוּפְרִידָן שטעלן די בִּיאּוּץ שטיפֿמוֹטֿעָר. פָּאָר יְעַנְּפָר אַי אַבְּעָר
אַלְעָן געווען וויינִיק.

איינמאָל רופֵט זיך אָפֶן די שטיפֿמוֹטֿעָר צוֹם מיידל אָזָוִי:
— הָעָר נָאָר, דָו! אָט איז אַ פּוֹד פֿעַדְעָרָן, גַּעַם אָזָן צַעַ-
פְּלִיק דָאָס מִיר בֵּין פֿאַרְגָּאָכָט! אַבְּעָר גַּעַדְעָנָק, הַיְיָנָט מַזְדָּאָס
מִיר פֿאַרְטִּיך וְהָעָרָן! אַנְיִיט זָאָל זִיך בְּעַסְעָר דִּין פּוֹס נִיט גַּעַפְּגִּינְזִין!..
דאָס מיידל האָט זִיך גְּלִיכָּך גַּעַנוּמָן צו דָעַר אַרְבֶּעֶת. זי האָט
אַבְּעָר גַּס פֿאַרְשָׁטָאָגָעָן, אָז אַזְאָרְבֶּעֶת קָעָן בְּשָׂוּם אַוְפָן אַיְן אַטָּאָג
נוּיט גַּעַמְאָכָט וְעוֹרָן. טְרַעְרַעְנָה האָבָן זִיך אַרְגַּעַטְעָלָט אַיְן דִּי אוּגִּינָן,
אַבְּעָר הַעַלְפָן האָט זִיך נוּיט גַּעַקְאָנָט... זִיכְט זִיך זִיך נעהאָך אָזָוִי
אַ פֿאַרְאּוּמְעָרְטָע אַיבְּעָר די פֿעַדְעָרָן, פְּלִיקָט אָז אַ הוַיְפָן, לִיְגַּט אַווּעָק
לְעֵבָן זִיך אָז גַּעַזְעַטְעָט דּוּרְבִּי אַרְוִיס אַ טִּיפְּנָצָן... פָּוֹן גְּרוֹיס צַעַר
נוּיט זִיך אָז גַּעַזְעַטְעָט דּוּרְבִּי אַרְוִיס אַ טִּיפְּנָצָן זִיכְט זִיך זִיך זִיך זִיך זִיך

די פעדערן אין אלע זייטן און זי מז גיין זי צוניפקליבן, ווידאָר
 אַנְהִיבֵּן פֿון דָּאס נִי...
 ... — רבונו של עולם! — האט זיך בי איר סוף כל סוף אַרוֹיסֶגֶע!
 ריסן אַ גַּשְׁרִי — צי דען ווועט זיך דאס ניט געפֿינֶן קִין מענטש,
 וְאָס זָאָל צווען מִין צָעֵר?...
 און זי האט זיך אַנגַעַשְׁפָּארַט מיט די עלנְבּוֹיגְּנָס אַן טִיש, האט
 פָּאַרְשְׁטָעלְטַ מיט די הענט דעם פְּנִים. און בִּיטָּעָר, בִּיטָּעָר זיך
 סּוֹנְאַנְדְּעַרְגָּעוּווֹיְגָט...

2.

פלוצלונג האט זי דערהערט אַ שְׂטִילָע שְׂטִימָע:
 ... ווַיַּיְנַן נִיט, מִין קִינְד, קְלֻעָם זיך נִיט, אַין בֵּין גַּעֲקוֹפָּן
 דִּיר באַהְילְפִּיק צו זַיְן!...
 דאס מִידֵּל האט אַיְפְּגַעַהוֹבֵן דעם קָאָפַט. און האט דַעֲרוֹעָן
 לעבען זיך אַן אַלְטִיטְשָׁקָעַ.
 ... זָאָגּ מִיר, טִיעַרְנֶקָעַ, וְאָס אַין דִּיר? — האט די באָפָע גַּעֲפַעְתָּג?
 דאס מִידֵּל האט אוַיסְגַּעַגָּסָן פָּאָר דַעַר באָגָעָן דאס בִּיטָּעָר
 האָרֶץ, האט אַיר דַעְצְּלִילָט ווּעַגְּן טְרוֹיוּרִיכָן לעבען, ווּעַגְּן דַעַר שְׂוּעָר
 רַעַר אַרְבָּעָט, וְאָס מִהָּאָט אוַיְף אַיר אַרְיְפְּגַעְוָאָרְפָּן.
 ... בֵּין פָּאַרְנוֹאַכְּטַ מַז דאס פָּאַרְטִּיק ווּעַרְעָן אַנְטַ ווּעַט זי מִיר
 עַסְנַן נִיט. גַּעַבָּן, אוַיְף דַעַר שְׂוּעָל נִיט אַרְיְפְּלָאָזְן!...
 און זי האט זיך ווִידָעָר סּוֹנְאַנְדְּעַרְגָּעוּווֹיְגָט.
 די אַלְטִיטְשָׁקָעַ האט אַבְּעָר צו אַיר אָזְוִי גַּעֲזָאנְט:
 ... ווַיַּיְנַן נִיט, לִיבְנֶקָעַ, עַס ווּעַט גּוֹט זַיְן! דָו, מִין קִינְד, לִיגְגָּס
 זיך אִיצְט אַפְּרוּעָן און אַיך ווּל שְׁוִין דִּין אַרְבָּעָט פָּאַרְעָנְדִּיק!
 דאס מִידֵּל האט זיך צוֹגַעַלְיִיגָּט און אַין האָרט אַנְטָשָׁלָאָפָן גַּעֲוָאָרָן.

דאָן האָט זיך די אַלטיטשְׁקע געועצט צום טיש און געומגען פְּליַּקְּן
די פֿעדערן. די אַרבעט האָט געברענט בֵּין אַיר אונטער די הענט. ווֹ
בָּאָר די פֿינְגְּעֶר אִירע פְּלָעָג זיך צוּרִין צו אַ פֿעדער, פְּלָעָג שוֹין
גְּלִיכְּךָ די שְׂטַפְּקָעְלָאָךְ פְּלִיעָן אַין אַיִּין זִית אַון דָּעָר פָּרָךְ אַין דָּעָר
אנְדָּעָר.

אוֹ דָּאָס מִידָּל האָט זיך אוּפְּגָעָנָאָפְּט, האָט זיך גַּעֲפָנוּנָעָן
אוּפְּטָן טִיש פֿאַרְטִּיקָע שְׁנִיְּגְּזְוִיְּסָע קְוֶפְּקָעָס פָּוָן. די שְׁטוֹב אַיְּזָנָעָן גַּעֲמָעָן
אוּסְטְּגָעָקָרָת, אוּפְּגָעָרָאָמָּת, די אַלטְּטִישְׁקָעָאָלִין אַיְּזָנָעָן נִיט גַּעֲמָעָן.
דָּאָס מִידָּל הַקְּטָן נִיט גַּעֲוָאָסָט וּזְאָס צוֹ טָאָן פָּאָר שְׁמָהָן.
אַין אַחֲנָט אַיְּזָנָעָן אַרְיִינְגָּעָקָוּמָעָן די שְׁטִיפְּמָוָטָר. דָּעְזָעָן, אוֹ
די גַּעֲנָצָע אַרְבָּעָט אַיְּזָנָעָן פֿאַרְעָנְדִּיקָט, האָט זיך שְׁטָאָרָק גַּעֲוָאָנְדָּרָט,
הַאָט אַכְּפָּר גְּלִיכְּךָ וְיִדְּעָר אַגְּגָהָוִיבָּן זיך צו בְּיוֹעָרָן אוּפְּטָר
שְׁקִיפְּטָאָכְּטָר.

— זַעַטָּה, וּזְאָס מְקָעָן אוּפְּטָאָן, אוֹ מְחוּיל בָּאָר, הָא? וּזְאָס
זַעַטָּה מִיט פֿאַרְלִיְּגָעָט הַעָנָט? וּזְאָס נַעֲמָסָטו זִיך נִיט צוֹ קִין
אַנְדָּעָר אַרְבָּעָט?

אוֹן אַחֲעָקְגִּיעַנְדִּיק האָט זיך פָּאָר זיך גַּעֲבָרוּמָט: «אוּמְזִיסְטָטָע
בְּרוּאַת וּעַט זיך בֵּין מִיר נִיט עַסְן די פֿלְ-בּוֹנִיצָע!... וְאָרטָם, סָאַיְּזָנָאָךְ
בָּאָרְנִינָּט! אַיְּךְ וּעַל דִּיר פֿאַרְגָּעָבָן נָאָךְ אַ שְׁוֹעוּרָעָרָע אַרְבָּעָט!...»

3

אוּפְּ מְאָרְגָּן אַינְדָּעָרְפָּרִי רֹופָט זיך צוֹ דָּאָס מִידָּל אַון זָאָגָט
צוֹ אַיר אַזְּוִי:

— הַעָר, דָו! נָא דִיר אַלְעָפְּלָאָן שְׁעַפְּ מִיר אוּכְּ בֵּין אַקְאָפָּט
דָּאָס חָאָסָעָר פָּוָן סָאַוְשְׁלָקָעָ! אַון גַּעֲדָעָנָק—בֵּין נָאָכָת וְאָל דָּאָס מִיר
חָעָרָן! אַנְטָסָטו זִיך אוּפְּטָר קִין גַּוטָּס נִיט רִיכְטָן...!

געט דאס מידל דעם לעפל, זי גיט א קוּק — ער אויז מיט א לאָכל...
אויז זי שוין אויף דעם מוחל, אַבער קען מען דען אויס=
שעפֿן מיט אַעלְפֿ אַסְגּוּשְׁלָקָע ווֹאַסְעָר?... נָאָר זִי הָאָט זִיךְ גְּלִיאַר
גענומען צוֹ דער אַרְבֶּעֶת, גַּעֲשְׁטַעַלְטַז זִיךְ אוּף דֵּי קְנִי אָוּן אַנְגַּעַהוּבָן
שעפֿן אַעלְפֿ נָאָךְ אַעלְפֿ, זִיךְ שַׁעַפְט אָוּן טְרַעַרְן גִּיסְן זִיךְ אִין
טְיִיךְ אַרְיִין... דֵּי גּוֹטָע בָּאַפְּעַז אַיְזָאַבעַר ווֹיְדַעַר גַּעַקְמָעַן צוֹ אַיר.
— קְלֻעַם זִיךְ נִיטָּה, מִינְן קִינְדָּה עַס ווּעַט גּוֹט זִיךְ וַיְיַיְהָ — תָּאָט זִיךְ צוֹ
אַיר גַּעַזְאָגַט — גַּיְיִקְלִיגְגִּזְעַן זִיךְ צוֹ אַוְיפְּן גְּרָאָן אָוּן שְׁלָאָפְּ אִין אַבְּיסָל,

אִיךְ וּוּעַל שְׁוִין דֵּיְן אַרְבֶּעֶת אַפְּטָאַן!
דאָס מידל אַיז אַוּעָק אָוּן דֵּי אַלְטִישְׁקָע אִיז גַּעַבְלִיבָן אַלְיַין.
זִי הָאָט זִיךְ נָאָר צְוּגְעַרְיַט צָוּם ווֹאַסְעָר — אָוּן דֵּי סְגּוּשְׁלָקָע
איּוֹ תִּיכְפַּח אַוִּיסְגַּעַטְרִיקָנֶט גַּעַוְאָרָן...

אוֹ דָאָס מִידָּל הָאָט זִיךְ אוּפְּגַעַכְאָפְט, הָאָט זִיךְ שְׁוִין...
סְגּוּשְׁלָקָע נִיט גַּעַפְּגָעָן. אַוְיפְּן דַּעַק אִין גְּרָאָן זִיךְ נָאָךְ נְעַט
וּוְאָרְפַּן אָוּן גַּעַצְאָפְלַט דֵּי פִּיש ...

מְלָא שִׁיחָה אִיז זִיךְ אַוּוּקְגַּעַלְאָפְן צוֹ דַעַר שְׁטִיפְמוֹטָעָר אָוּן
אַנְגַּעַזְאָגַט אַיר, אוֹז דֵּי אַרְבֶּעֶת אַיז פָּאַרְעָנוֹיַקְט. זִי הָאָט אַבעַר
חוֹידַעַר גַּעַהָאָט אַבְּיוֹז בָּאַגְּגָעַנִּישׁ.
— וּוֹאָס עַפְּס אַזְוִי שַׁפְּעַט? שְׁוִין לְאַנְגְּצִיט גַּעַוְעָן צוֹ פָּאָרָה
עַנְדִּיקָנִי... הָאָט דֵּי שְׁטִיפְמוֹטָעָר גַּעַנְוּמָעָן שְׁרִיְעָן אַזְוִי אַיר אָוּן בְּשַׁעַט
מַעַשָּׂה שְׁוִין גַּעַטְרָאָכָט וּוְעָגָן אַנְיִיעַר שְׁוּעַרְעָר אַרְבֶּעֶת פָּאָר דַעַר
שְׁטִיפְטָאַכְטָעָר.

.4

אוֹפְּן דְּרִיטָן סָאָג הָאָט זִיךְ ווֹיְדַעַר פָּאַרְדוֹפָן זִיךְ זִיךְ דָאָס מִידָּל
אוֹן צוֹ אַיר אַזְוִי גַּעַזְאָגַט:

— ני אַרְיבָּעֶר אַהֲין אֵין טָאֵל אָזֶן בּוּ דָאַרט אֹוִס פֿאָר מִיר
אַ פֿאָלָאָץ אָוּן גַּעֲדָעָנָק — בַּיְ אַיְן אַחֲנוּט מוֹ דָעַר פֿאָלָאָץ בַּשְּׁאָפָּן חַעֲרָן ...
דָאָס מִידָּל אַיְן אַפְּאַרְצִיטָּעָטָע גַּעֲוָאָרָן.
— גַּוּאָלָה, וַיְ קַעַן אַיְן דָאָס אַוְיסְפִּירָן אַזָּא שְׁוּעָרָעָ אַרְבָּעָט ? —
הָאָט זַי זַיְקָ גַּעֲפְּרוֹוֹת אַפְּוֹאָגָן.

שְׁוַיְיִגְּנָן ! — הָאָט אַ גַּעֲשָׂרִי גַּעֲטָאָן דַּי שְׁטִיפְמָוָטָעָר — הָאָסְטָאָגָאָךְ
אַ הַעֲהָה צַוְּ רַיְיכָן מִיר אַנְטְּקָפָן ? הַיְינָט וַיְילָאַיךְ זַיְקָ אַהֲין
אַרְיבָּעֶרְקָלִיבָּן ... אָוּן זַאָל מִיר עַפְּעָס פֿעָלָן אַיְן קַעְלָעָר אַפְּילָו אַהֲרָר
אַיְן קִין, וּוּסְטוּ זַד שַׁוְּן פָּוּן מִיר נַיְטָ נַאֲרָן ! ...
אוּן זַי הָאָט דַּי שְׁטִיפְטָאַכְטָעָר אַרְוִיסְגַּעַטְרָבָן. דָאָס מִידָּל אַזְּ
אוּזָעָק אַיְן טָאֵל. גַּעֲקִימָעָן, קַוְקָט זַי זַיְקָ אַרְוּם אָוּן זַעַט : שְׁטִיפְמָוָטָעָר
אַיְקָ שְׁטִינְגָּר אַגְּבָעָוּאַרְפָּן ... זַי פְּרוֹוֹס אַרְוֹק טָאָן דַּעַם קַלְעָנְסָטָן
פָּוּן זַי — נַיְטָ פָּוּן אַרְטָ !

זַעַצְט זַי זַיְקָ אַוְיךְ אַשְׁטִינָן אָוּן וּוּיְינָט זַיְקָ בִּיטָּעָר פּוֹנָאָנְדָעָר.
אַיְן הַאַפְּעָנוֹנָג נַאֲרָה הָאָט זַי — דַּי אַלְטִיטְשָׁק זַאָל אַיְרָ קַוְקָעָן צַוְּ
הַילָּחָה. אָוּן בָּאָלָד אַיְן טַאָקָעָ דַּי בָּאָבָעָ גַּעֲקָומָעָן.

— זַאֲרָן נַיְטָ, מִין קִינְדָּה, — הָאָט זַי אַיְרָ גַּעֲנָוָמָעָן טְרִיְיטָן — עַס
חַעַט גּוֹט זַיְינְ! ... גַּיְיָ שְׁפָאָר זַיְקָ צַוְּ אַווְילָעָ אַיְן שָׁאָטָן אָוּן חַעַר
אַנְטְּשָׁלָאָפָּן. אַיְקָ וּוּלָ שַׁוְּן פָּאָר דַּיְרָ דַּעַם פֿאָלָאָץ אַוְיסְפִּוְיעָן ! ...
דָאָס מִידָּל הָאָט זַיְקָ צְוָגְּעָלִיגָּט אָוּן דַּי אַלְטָעָ הָאָט זַיְקָ
גַּעֲנָוָמָעָן צַוְּ דָעַר אַרְבָּעָט.

חוּי נַאֲרָ זַי הָאָט זַיְקָ צְוָגְּעָרִיטָט צַוְּ דַּי שְׁטִינְגָּר, אַזְּוִי הַאָפָּן
זַיְקָ אַלְיִין גַּעֲנָוָמָעָן הַיְבָן אָוּן שְׁפָאָלָטָן, רַוְקָן זַיְקָ אָוּן צְוּנוֹפְּלִיְיגָן.
אָוּן אַיְן אַיְן קוּרְצָעָ וּוּילָעָ זַיְבָּעָן אַוְיגְּעוֹחָאָקָסָן פִּיר גַּלְמִיכָעָ
חוּנָטָן. גַּוְיִיטָעָ וַיְילָן הָאָבָן זַיְקָ אַלְיִין אוּינְגָּעָהָוִיבָּן אָוּן אַוְיסְגַּעַשְׁטָעָלָט

אין גלייכע ריען. די ערַד האט געצייטערט. עס האט זיך געדאכט,
או ריזן אָרְפַּעַטַּן דאַ.

אין אָהוֹנֶט אִיז שוַׁין דער פָּלָאַץ אִינְגָאנְצֵן פָּאָרְטִּיךְ גַּעֲחָאָרֶן
פָּונְ דְּרוֹיְסֶן אָוָן פָּוָן אִינְגָעוֹיִינִיקְ, אַלְעַ וְעַנְטַן וְיַיְנְעַן גַּעֲחָעַן גַּעֲזִיגַּן
מִיט סָאמְפַּעַט אָוָן מִיט זִידְנֶס. די זָאלְן—אִיסְגַּעַפְּזַעַט אוַיְפַּן שְׁעַנְכַּן אָרט.
די טִישָׁן—פָּוָן בְּעַסְטָן מַארְמָאָר, די שְׁטוֹלָן—בְּאַצְּרִיךְ מִיט דִּיטְּיְעַרְטָטָע
הָאָפְּט. פָּוָן די בָּאַלְקָנָס וְיַיְנְעַן אַרְאָפְּגַּעַה אַגְּנָעַן קְרִיסְטָלָלָעַנְעַן הָעֲגָנָה
לִיְכְּטָעַר, וְאָס הָאָבָּן וְזַיךְ אַפְּגַּשְׁפִּיגְּלָט אִין די גְּלָאנְצִיךְ גַּעֲחָעַסְעַנְעַן
דִּילְן. אִין גָּאָלְדָעַנְעַט שְׁטִיגְּנָן וְיַיְנְעַן גַּעֲהָאָגְּנָעַן גְּרִינְעַן פָּאַפְּגַּאְיָן אָוָן
פָּאָרְשִׁיְּדִיעַנְעַן אַנְדָעַרְעַז וְעַלְעַטְעַנְעַן פִּיגְלָעַן.

אוֹיפְּ אַלְץ אִיז גַּעַלְעַגְן אַפְּרָאָכְט אָוָן אַגְּלָאנְץ. סְהָאָט
לוַיְכְּתָן אָוָן גַּעַפְּינְקָלְט אִין אַלְעַז וְיַיְנְקָעַלְעַן.

.5.

אוֹ דָאָס מִידָּל האָט זַיךְ אַוְפְּגַּעַכְאָפְּט. אִיז נַאֲרוֹחָאָס פָּאָרָ
בָּגְנָגָעַן די זָוָן. אַבְּלָאָסְקָ פָּוָן טְוִיזְנְטָעַר פִּיעַרְן האָט אַיר פָּאָרְבָּלְעַנְדָּט
די אוֹגָן.

זַיךְ אִיז צְוָנְגָאָגָעַן צָוָם פָּלָאַץ. דַעַר טְוִיעַר זַיךְ שְׁךְ פָּאָר
אַיר בְּרִיטָט פִּינְגָּאָנְדָעַרְגָּעַפְּט אָוָן זַיךְ אִיז אָזִין. די טְרָעַט וְיַיְנְעַן
גַּעֲחָעַן אַיסְגַּעַפְּזַעַט מִיט דְּרוֹיְסֶן גַּעֲחָאָט, די גָּאָלְדָעַרְנוּ פָּאָרְעָנְצָן—
בְּאָפְּזָצָט מִיט די שְׁעַנְסָטָעַ בְּלָוְמָעַן.

אַפְּרָהָזָאָנְדָעַרְטָעַ אִיז זַיךְ גַּעַשְׁטָאָגָעַן אִין דַעַם שְׁעַנְסָטָן זָאַל
אוֹ זַיךְ פָּוָן אָרט נִישְׁתְּגַעַנְטָרְן רִין.

זַיךְ האָט זַיךְ אַבְּעָרְבָּרְגָּאָלְדָּעַרְמָאָנְט אָוָן דַעַר שְׁטִיפְּמָוֹטָעַר.
חוֹי גּוֹט פָּס וּזְאַלְטָן גַּעֲוָעַן—חוֹעַן וּזְאַלְטָן זַיךְ שְׁוַׁין כַּאֲטָש אִין

טאל פאר אלע מאָל צופריזן געשטעלט און אויפעהון מיך צו
מאָטערן!...—האָט דאס מיידל געטראכט.
אונ זי איז אוווק צו דער שטיפטומוטער אַנְזָאנֶן אַיר, אָז דער
סַאַלְאָצָן אִין פָּרָטִיק.

באלד אִין דִּ שְׂטִיפְטוּטָר גַּעֲקוּמָן אַנְקָוּקָן דַּעַם פָּאַלְאָצָן.
אונ זי אִין אַהֲן אַרְיִין, האָט זי גַּעֲמוֹת פָּאַרְשְׁטָעָלָן דִּי אַוְיגָן.
מייט דער הַגָּנֶט — אָזְוִי האָט אַיר פָּאַרְבְּלָעָנְדָט דֻּעַר-שֵׁין אָזְנָן דִּי לִיכְתָּ.
— זַעַסְתָּ, וַיְיִכְתַּבְּשָׁ עַש נִינְצִיךְ אַיִן אַלְאָצָן צָו מַאֲכָנָן,—
הַאָט זי גַּעֲזָאנְט צָו דַּעַר שְׂטִיפְטוּטָר — מַהָּאָט דִּיר גַּעֲזָאָרְפָּט פָּאַרְגְּעָבָן
בָּאָן. אַ שְׂוּעָרְעָרָעָ אַרְבָּעָט!

אונ זי האָט זִיךְ אַוְעַקְגַּעַל אָזְנָן אַיבָּעָר אלע צִימָעָן, באַקְוּקָס
וַיְיִדְעָן וַיְיִקְעָלָעָ, גַּעֲוָכָת אַוְיכְּפָּעָל אַלְאָצָן עַפְּעָס אַפְּגִּימָה. זי האָט אַבְּפָרְקִין
אַלְאָצָן נִינְצִיךְ גַּעֲפָנוּן.

— אַיְצָטוּר וַיְהִיל מִיר אַקְאָרְשָׁט אַרְאָפְּגִּין אִין קִיךְ אָזְנָן
קָעָלָעָר, זָעָן צִי דַּאֲרָטָן אִין אַלְאָצָן אַרְדְּפָנוּנָגָן — האָט זי גַּעֲזָאנְט
אונ דַּוְרְגַּעַשְׁטָאָכוּן דָּאָס מִידָּל מִיט דִּי אַוְיגָן:
— זָאָל מִיר אַקְאָרְשָׁט דַּאֲרָט עַפְּעָס פָּעָלָן, וַיְעַסְטוּ זִיךְ שְׁוֹן פָּוּ
מִיר. נִינְצִיךְ אַלְאָצָן...

נָאָר אִין קִיךְ אַיז אַוְיכְּ גַּעֲזָעָן דִּי בַּעֲסָטָע אַרְדְּפָנוּנָגָן אִין אוּחוֹן
הַאָט גַּעֲפָלָקָעָרָט אַפְּיִיעָר, דָּאָס עַסְן האָט זִיךְ גַּעֲקָאָכָט, דִּי פָּאַלְיִיצָע
מייט דִּי קָוְפְּעָרְנָעָ פְּלִיטָהָט גַּעֲפָלָגָקָט... אַפְּלִילָוּ דִּי קָאָטְשָׁעָרָעָ אִין
דָּאָס קָעָרְבָּעָלָעָ מִיט דִּי קוֹילָן — אַלְאָצָן אַיז גַּעֲזָעָן אַוְיכְּ אַן אַרְטָ.

— וְזֹא גַּיִיט מַעַן אַרְאָפָּט אִין קָעָלָעָר? — האָט זִיךְ זִיךְ פָּאָרָט נִינְצִיךְ
בָּאַרְאוֹאִיקָט. — זָאָלָן מִיר אַקְאָרְשָׁט דַּאֲרָט דִּי פָּעָסָרְנִית זִיךְ טִול מִיט וַיְיִזְחַקְנָהָן!
אונ זי האָט אַוְיכְּגַּעַהוּיָּבָן דִּי טִיר פָּוּן קָעָלָעָר, גַּעֲשָׁטָעָלָט ♫

טראיט כדי זיך אהין אָרְאַפְּצָלָאָזָן. די שועער טיר האט זיך אָפְּעַר
פלוצלונג אָרְאַפְּגָלָאָזָן אָנוֹ פָּאֶרֶה אָקָט.

דאָס מײַדֵּל האט דערהערט אָ שְׁרָעַקָּלָאָכָן גַּעֲשִׂרִי. זיך האט זיך
אָ וְאָרְפַּ גַּעֲטָאָן אוּפְּהַיְבָן זיך טִיר, גַּעֲוָאָלָט רָאַטְּעוּעָן די שְׁטִיפְּמָוּטָר.
יענע אַיז שְׁוִין אָבְּעַר גַּעֲלָעָן אָוָנְטָן אָ טּוּיטָע...

פּוֹן יְעַנְסְּטָמָאָל אָן האט דער פָּאַלָּאָז גַּעֲהָרָט צו דעם מײַדֵּל.
זיך אַיז מִיטָּאַמָּאָל גַּעֲוָאָרָן אָזּוֹי רִיךְ, אָז סְאַיְוַן גַּאֲרַ שְׁוֹעָר גַּעֲוָוָן
צַו גַּעֲפִינָּעָן אִיד גְּלִיכְּן. אַין די אַלְמָעָרָט זִינְעָן גַּעֲהָנָגָעָן די
סְיִעְרָסְטָעָן קְלִיְּדָעָר, די קָאַסְטָנָס זִינְעָן פּוֹל גַּעֲוָוָן מִיט האָב אָוָן
גּוֹסָם, מִיט גָּאָלָד אָוָן מִיט זִילְבָּעָר, מִיט דִימְעָנָטָן אָוָן מִיט בְּרִילְיאָנָט...

6.

די רִיכְקִיְּט אָוָן די שִׁינְקִיְּט פּוֹן דעם מײַדֵּל אַיז בָּאַלְד
בָּאוֹוָאָסְט גַּעֲוָאָרָן אַין אָסְךְ לְעַנְדָּעָר אַרוּם אָוָן אַרוּם. די רִיכְקִסְטָעָ
פְּרִיצִים אָוָן די גְּרַעַסְטָעָמָן אַמְּגַנְגַּתָּן האָבָן אַנְגְּעוּהָיְבָן צַו קוֹמְפָּן זַיְן
אִיר, גַּעֲוָאָלָט מִיט אִיר חַתּוֹנָה האָבָן. זיך האט אָבְּעַר לְאַנְג גַּעֲפְּרָאָגָן
קִירְטָן, גַּעֲפּוֹנָעָן אַוִּיפְּ אַלְעָמָעָן חַסְרוֹנוֹת, בֵּין וָאָנָעָן אָיוֹגָגָעָר פְּרִינְגָּץ
איַז אִיד גַּעֲפְּעָלָן גַּעֲוָאָרָן אָוָן עַד אַיז גַּעֲוָאָרָן אִיר חַתּוֹן.
אין סָאָד פּוֹן פָּאַלָּאָז אַיז גַּעֲשְׁטָאָגָעָן אָהוֹכָע לִיפָּע. אַיִּינְמָאָל,
זַוּעָן חַתּוֹנְבָּלָה זִינְעָן גַּעֲוָוָסָן אָוָנְטָעָר דָּעָר לִיפָּע, רַוְּפָט זַיְן אָפְּ דָּעָר
פְּרִינְגָּץ צַו דָּעָר פְּלָה אָזּוֹי:

— הָעָר, מִיְּן לִבְּגִינְקָע, אִיך מוֹז אַוִּיפְּ אָקוֹרְצָע צִיְּט אַהֲיִים
אָפְּפָאָרָן, אִיך זַוְּיל צַו דָּעָר חַתּוֹנָה דעם פָּאַטְּעָרָס בְּרָכָה בָּאַקְוּמָעָן,
חַאָרֶט אַוִּיפְּ מִיר אָוָנְטָעָר דָּעָר לִיפָּע, גַּאֲרַ אַין גִּיכָּן וּמַעַל אִיך זַיְן
צּוֹרִיקְקָעָרָן!

די כְּלָה האט אִים אָקוֹש גַּעֲטָאָן אַין דָּעָר לִגְנָקָע בָּאָק אָוָן אַנְגָּעָזָגָט:

— געדען זשע, טיעערער! פֿאָרגעס ניט, וואָס דּו האָסְט מִיר
צַוְגַּעַזְגַּט, אֵיך ווּלְ אֹוְיַך דִּיר ווּאֶרְטַּן דָּא אָונְטַּעַר דַּעַר לִיפְעַן
דָּאָס מִידְלַ אַיְזַעַזְעַן אָונְטַּעַר דַּעַר לִיפְעַן בֵּין פֿאָרְנָאָכְטַּ
דַּעַר חַתְּן אַיְזַעַזְעַר נִיט גַּעֲקוּמְעַן... אָונְ דְּרַיְיך טַעַן אַיְזַעַזְעַן
זַעַזְעַן פּוֹן אַינְדְּעַרְפְּרִי בֵּין בִּינְגַּאָכְט אָונְטַּעַר דַּעַר לִיפְעַן, גַּעֲוָאָרְט אַוְיְפַּן
חַתְּן — אַבְעַר אַלְץ אָמוֹיסְטַּ.

אוֹן אָז סְאיַז אַרְיְבַּעַר דַּעַר פֿעַרְטַּעַר טַאַג אוֹן ער אַיְז אֹוְיַך
נִיט גַּעֲקוּמְעַן, האָסְט זַיְזַי גַּעֲזַעַגְט: «גַּעֲווֹסְ האָסְט זַיְזַי מִיט אַיְסַ
אָוְמְגַלְּיק גַּעֲטַרְאָפַן. אֵיך ווּלְ גַּיְינַ אַיְסַ זַוְכַּן אוֹן ווּלְ צַוְרִיק נִיט
קַוְמָעַן, בֵּין ווּאַגְּעַן אֵיך ווּלְ אַיְסַ נִיט גַּעֲפִינְגַּעַן» זַיְזַי האָסְט מִיט זַיְזַי
גַּעֲנוּמְעַן דַּי דְּרַיְיך בְּעַסְטַּע קְלִיְּדַעַר: אַיְינַע גַּעֲוּעַבְטַ מִיט זַיְזַיְרַעַנְ
לְבָנוֹתַ, דַּי אַנְדְּעַרְעַ — מִיט גַּאֲלַדְעַנְ וּנוֹנָעַן, דַּי דְּרִיטַע — מִיט בְּרִילְיאָנַ
טַעַנְעַ שְׁטַעַרְן; זַיְזַי האָסְט אַיְנְגַּעַפְוּנְדַן אַיְן אַטְיכַּל אַהְיֵפַן טַיְעַרְעַ
שְׁטִינְגַּעַר אוֹן אַיְז אָוּוּקַ.

לְאַנְגַּלְאַנְגַּל אַיְז זַיְזַי גַּעֲגַנְגַּעַן פּוֹן דַּאְרַף צַו דַּאְרַף צַו
שְׁפַּאַט צַו שְׁטָאַט, אוֹן בֵּין אַלְעַמְעַן נַאֲכַגְעַפְרַעַגְט זַיְזַי האָסְט ווּפַר נִיט
גַּעַזְעַן דַּעַם חַתְּן אִירַן. קִינְגַּעַר האָסְט אַיְסַ אַבְעַר נִיט גַּעַזְעַן, קִינְגַּעַר
הָאָסְט פּוֹן אַיְסַ נִיט גַּעַהְעַרט.

זַי אַיְז אַיְסְגַּעַגְגַּעַן אַוּלְטַ אַוּלְטַ אַיְסַ אַיְסַ נִיט גַּעַפְוּגְעַן.
דָּאָן הָאָסְט זַי פֿאָרְ צְרוֹת בְּאַהְאַלְטַן דַּי קְלִיְּדַעַר מִיט דַּי בְּרִילְיאָנְ
אָוְנְטַעַר אַשְׁטִין אַוּן אַלְיְיךְ זַיְזַי פֿאָרְדוּגְעַן בֵּין אַפְוַיְעַר פֿאָרְ אַפְאַסְטוֹשְׁקַעְ.

.7

געַחְעַן אַיְז בֵּין אַיְר אַיְן טַשְׁעַרְעַדְעַ אַקְלִין קַעְלְבַּעַלְעַ. דָּאָס
מִידְלַ האָסְט עַס שְׁטַאַרְקַ לִיב גַּעֲקְרָאָגַן אַוּן שְׁטַעַנְדִּיק צַוְן הָאָנְטַ
פּוֹן גַּעַנְעַבְן.

דאָס קעלבל האָט זיך אויך זיינער צונעווינט צום מײַדַּל
אַפְּטַמָּלֶל פְּלָעַגֶּת זיך דָּאָס מִידַּל וּוּנְדַּן צום קעלבעלע מיט דַּי
דאָזַיקָּע וּוּרְטָעָר:

— שְׁטוּלָע זיך אויף די קְנִי, מִין קְעַלְבָּלָע, לֵיב מִיךְ אָוֹן סָאוּרָה
געַס מִיךְ נִיט וּוִי מִין חֲתֹן האָט מִיךְ פָּאַרְגָּעָס!
דאָן פְּלָעַגֶּת זיך דָּאָס קְעַלְבָּלָע שְׁטוּלָן אויף די קְנִי אָוֹן לעַקְנָן
בַּיִּ אִיר די העַנְפָּ...

דאָס מִידַּל פְּלָעַגֶּת אִים אויך גְּלָעַטָּן אָוֹן צְעַרְטְּלָעָן.
אוֹן דָּעֵרְבִּי פָּאַרְטְּרָאַכְּטָן זִיךְ, פָּאַרְבְּעַנְקָעָן...
אַלְאָנוּגָּע צִיְּטָה האָט זִיךְ אַזְוִי פָּאַרְבְּרָאַכְּטָה אַיִּן עַלְגָּטָן אוֹן אָוּמָּטָן.
אַיִּנְמָּלָאָן אַיְּ בָּאוֹאָסָּט גְּעוֹזָאָרָן אַיְּ דָּעַם גְּאַגְּצָן לְאַנְדָּה, אוֹ בַּיִּ דָּעַט
קִיְּסָעַטָּס טָאָכְטָעָר דָּאָרָף זִיךְ חֲתֹנוֹנָה.
דוּרָה וּפְגָעָן אַיְּ הַוִּיפְשָׁתָאָט אַיְּ גְּעַגְּנָגָעָן דָּוְרָךְ דָּעַם דָּאָרָם
חוֹאָו די פָּאַסְטוּשָׁקָעָה האָט גְּפֻחוֹאַיִּינָּט.

אַיִּנְמָּלָאָן וְעַן זִיךְ האָט גְּעַרְפִּיְּפָן די טְשָׁעַרְעָדָעָ אַהֲיִים אַיְּ
פָּאַרְבִּי אִיר דָּוְרְכְּגַעַפְּאָרָן דָּוְרָ חֲתֹן.
אַ שְׁטָאָלְצָעָר אַיְּ ערָ גְּעוֹזָעָן אוֹפְּנָן פָּעָרְדָּה אָוֹרָף אִיר
אַפְּיָלוֹ קִיְּן קוֹק נִיט גַּעַטָּאָן.

זִיךְ האָט אִים אַבְּעָר בָּאַלְדָּ דָּעַרְקָעָנט.

דאָס אַיְּ גְּעוֹזָעָן אִיר חֲתֹן.
— אָךְ! האָט זִיךְ אוֹיסְגָּעַשְׁרִיעָן — עַר האָט פָּאַרְגָּעָס אָן מִיךְ!...
אָנָּן וְזִיךְ אַשְׁאָרְפָּעָר מְעַסְעָר האָט אִיר אַ שְׁטָאָק גְּעַטָּאָן אַיְּ הָאָרְצָן.
אוֹרָף מְאָרְגָּן, וְעַן דָּעַרָּה אַיְּ חִידָּעָר דָּוְרְכְּגַעַפְּאָרָן פָּאַרְבִּי
אִיר, אַיְּ זִיךְ צְוַעַדְגָּנָגָעָן צום קְעַלְבָּלָעָן אוֹן האָט אַנְגָּעָהוּיָּבָן צַו אִים
אוֹרָף צַו רִידָּן: קְעַלְבָּלָעָ, קְעַלְבָּלָעָ, שְׁטוּלָע זִיךְ פָּאַרְדָּה מִיךְ אוֹרָף

לא קני, ליב מיך און פאַרגעס מיך ניט, אָזֶוי הוּא מײַן חַתְּנָה האָט מִיך
 פַּאַרְגַּעַסן! דער חַתְּנָה האָט דערהערט אַיר קֹל אָוֹן האָט אַפְּגַּעַה אַלְטָן
 דעם פֿערְד. ער האָט אַקְּוֹק גַּעֲטָאָן אוּיף דער פַּאַסְטוּשָׁקָע, האָט צָוָּ
 גַּעֲלִיְּגַּט די האָנט צָוָּם שְׂטָעָרָן, ווי ער דָּאָלְט זִיך ווּלְן אָן עַפְּסָ
 דָּרְמָאָנָעָן.
 נָאָר בָּאָלְד האָט ער אַשְׁמִיך גַּעֲטָאָן דעם פֿערְד אָוֹן אֵיז
 פַּאַרְפָּאָלְן גַּעֲמָאָרָן.
 – ער דערקענטס מיך אָפְּלִינוּ נִיט! – האָט זִי אוּיסְגַּעַשְׁרִיעַן מִיט
 פַּאַרְדְּרוּס אָוֹן אַיר צָעֵר אֵיז גַּעֲוָאָרָן נָאָך גַּרְעָסָר.

8.

אַיִן אַקוּדְצָעָר צִימָט אַרְוֹם אֵין בָּאוֹאוֹסָט גַּעֲוָאָרָן אַיִן גַּאנְצָן
 לְאַנְדָּר, אָז דער קִיְּסָעָר לְאַדְט אלְעַמְּעָן אַיִן אַיִּחַ זַיִן טַאַכְטָעָרָט
 חַתְּנוֹה אָוֹן אָז די שְׁמָהָה ווּעַט גַּעֲדוּיְעָרָן דָּרְיִי טָעָג.
 – צָוָּם לְעַצְּטָן מְאַל ווּלְאַיך נָאָך פְּרוֹווֹן דעם מּוֹל! – האָט
 דָּאָס מִידָּל גַּעֲטָרָאָכָט.
 אָוֹן אָז סַיְּזָה גַּעֲקָוּמָעָן די נָאָכָט פָּוּן דער חַתְּנוֹה, האָט זִי
 אַרְיִיסְגַּעַנְמָעָן פָּוּן אַונְטָעָר דעם שְׁטִיְּינָן די קְלִיְּד מִיט די זַיְלְפָרְגָּעָ
 לְבָנָה, האָט זִיך אַגְּגָעָטָאָן, זִיך בָּאַצְּרָת מִיט די טִיְּעָרָע שְׁטִיְּינָה,
 אָוֹן אֵיז אַוּוּק, אֵין שְׁטָאָט. אַיִן דער פִּינְסְטָעָר האָט אַיר קִיְּנָעָר נִיט
 בָּגְמָעָרָקָט. אַבְּפָר אָז זִי אֵיז אַרְיִין אַיִן דעם הָעַל בָּאַלְוִיכְטָעָנָעָם
 זָאָל, זַיְנָעָן אַלְעָ אַגְּנִיצָקָס גַּעֲוָאָרָן פָּאָר אַיר שִׁינְקִיְּטָה, ווּעָר זִי אַיגָּ
 האָט קִיְּנָעָר נִיט גַּעֲוָאָסָט. דער פְּרִינְצָ אֵיז אַרְוּס אַגְּנְקָעָגָן,
 נָאָר ער האָט זִי אוּיך נִיט דערקענטס.

• אַגָּנֶן אַחֲנֵט האָט ער געטאָנֶצֶט מיט אַיר אָונַ נַאֲר פָּאָר-
לְאָוּן יָעַגְעַלְהָא, מיט וּעְלְכָפֶר ער האָט גַּעֲדָאָרֶפֶט חַתּוֹנָה האָבָּן.
שְׁפָטְטִיבִּינְגָּאָכֶט אַיְזָן דִּי יְתּוֹמָה אַוְמְבָאָמְעָרֶקֶט אַרוֹוִיס פָּוּן זַאֲל
אוּן בִּזְן בָּאַגְּנֶן גַּעֲנוֹמֶן צְוָרִיק אַיְזָן דַּאֲרָפֶט אַרְיָין אָונַ וּזְדַעַר
גַּעֲוָאָרָן אַפְּאָסְטוֹשָׁקָּה.

אוּפֶן צְוָיִיטָן אַחֲנֵט זַי אַנְגַּעַטָּאָן דִּי קְלִיְיד מיט דִי
גַּאֲלְדָעַנְעַזְוָנָעַן, אָזְן זַי אַרְיָין אַיְזָן זַאֲל, האָבָּן זַיְךְ דִּי גַּעַסְטַּן נַאֲל
מַעֲרָעָר גַּעֲוָאָנְדָפֶרֶט.

דָּעַרְ פְּרִינְק האָט וּוּידָעָר גַּעֲטָאָנֶצֶט נַאֲר מיט אַיר אַלְיָין.
פָּאָרָן אַוּעָקְגִּין האָט ער גַּעֲנוֹמֶן בֵּי אַיר אַוְאָרֶט, אָזְן זַי וּמַעַט
קוֹמֶן אוּפֶן דָּרִיטָן בָּאָל אַיְזָן.

דָּעַם דָּרִיטָן אַחֲנֵט זַי גַּעֲטָרָאָגָן אַוִּיפֶט זַיְךְ דִּי קְלִיְיד מִיט
די בְּרִילְיאָנְטָעַנְעַזְוָנָעַן שְׁטָעָרָן, וּוּאָס האָבָּן־צְבָּלָאָנְקָט אָונַ גַּעֲפִינְקָלָט
בֵּי יְעַדְעָר בָּאַוּעָגָנָג אַירָעָר.

דָּעַרְ פְּרִינְק האָט שְׂוִין לְאָנְג גַּעֲיוֹאָרֶט אַוִּיפֶט אָונַ חַי נַאֲר
ער האָט זַי דָּעַרְזָעָן אַיְזָן ער גְּלִיְיךְ צַו אַיר צְוָוָעָגָנָגָעָן.

— זָאָג מִיר, וּוּרְ בִּיטָּאָו! — האָט ער גַּעֲפָרָעָט בֵּי אַיר.
— דָּו גַּעֲדָעָנְקָסֶט שְׂוִין נִיט וּמִיר האָבָּן זַיְךְ גַּעֲוָגָנָט! —
הָאָט זַי אִים גַּעֲעַנְטָפֶרֶט אָונַ אַקְוָש גַּעֲגָבָן אַיְזָן דָּעַרְ לְנִקְעָר בָּאָקָן.
אַיְזָן דָּעַרְ מְנֻוּט אַיְזָן בֵּיְמָס פְּרִינְק עַפְעַס אַוִּוִּי וּפָוּן זַי אַוִּיגָן
אַרְאָפְרָעָפָלָן אָונַ ערְ הָאָט גְּלִיְיךְ דָּעַרְקָעָנָט דִּי אַמְתָּהָה כָּלהָ.
— קוּם! הָאָט ער גַּעֲזָאנְט צַו אַיר — אַיְזָן קָעָן דָּא שְׂוִין בְּעָר
נִיט פָּאָרְבְּלִיְיבָן.

אוּן ער האָט זַי גַּעֲנוֹמֶן פָּאָר דָּעַר האָנָט אָונַ אַרְאָפְרָעָפֶרֶט
אוֹנְטָן. זַיְךְ האָבָּן זַיְךְ אַרְיִינְגַּעַזְוָעָצֶט אַיְזָן אַקְאָרָעָט אָונַ חַי אַוִּינְט
אַוּעָקְגַּעַטְרָאָגָן זַיְךְ צָוָם פָּאָרְכִּישְׁוֹפְטָן פָּאָלָאָק.

פָּוֹן חַיִּיטֵן הָאָבָּן שְׁוִין גַּעֲשְׁמִיכֶּלֶט צֹ וַיִּ אָוֹן גַּעֲרוֹפָּן זִיסְּלִי
הָעַלְ=בָּאַלְוִיכְטָעָנָעַ פָּעַנְכְּטָעַר.

אוֹן אֹז וַיִּ וַיִּנְגְּזַעַן גַּעֲפָרָן פָּאַרְבִּי דָּעַר בָּקָאַנְטָצָר לִיפְפָּעַ,
אוֹיף אִירָעַ בָּלְעַטָּעַר אַגְּגָהְוִיבָּן צֹ בָּלְעַטָּעַן אַסְךְ אַסְךְ גָּלִים
חַעֲרִימְלָאָן אוֹן דִּי צְהִינָּן—גַּעֲנוֹמָעַן פְּרִיְינְדָלָאָן רְוִישָׁן, בָּאַגְּרִיסְנְדִיק
חַתְּנָ=כְּלָה מִיטָּן זִיסְּן דּוֹפְטִיקָּן רִיחָן.

אוֹיף דִּי טְרָעָפָּה אָבָּן גַּעֲבָלִיט בְּלוֹמָעָן, פָּוֹן דִּי צִימָעָהָן הָאָט
זִיךְ גַּעֲרִיסָן דָּעַר וַיִּסְעַר גַּעֲזָאָנָג פָּוֹן דִּי זַעֲלַטָּעַן פּוֹיגְלָעָן. אַיִן זָאָל
זִינְגָּעָן שְׁוִין גַּעֲשְׁטָאָנָעָן אַלְעָה הַוִּיפְטָלִיאִיט, וּולְכָעַ הָאָבָּן גַּעֲוָאָרָט
אוֹיפָּן חַתְּנָה מִיטָּן זִעְרָה אַמְתָּעָר כְּלָה.

דעו אוללאן דיו ניעו דריינע פאלקנברג, האם אין
ארוינגעבן פאלקנברג ביבער:

א) סְפִּרְתֵּן בְּבָבְלָן :

1. אַילּוֹסְטְּרִירְסְּטָרֶר אַרְיְטְּמְעִיטְּשָׁעֶר רַעֲכָנְבוֹךְ (אָרְנוֹן 1-טָן
לְעָרְנוֹן) בַּאֲרְבָּעָה דַּיְמָה צְעִקְדָּן אָן אַרְכְּטָרָע
עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.
2. אַרְיְטְּמְעִיטְּשָׁעֶר רַעֲכָנְבוֹךְ (עַדְעָן שְׂיִוָּבָן)
(א) אַיְזְדָּאָגָעָן
עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.
3. אַרְיְטְּמְעִיטְּשָׁעֶר רַעֲכָנְבוֹךְ (בְּגִירְגִּירָן עַלְלָן)
(א) אַיְזְדָּאָגָעָן
עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.
4. אַרְיְטְּמְעִיטְּשָׁעֶר רַעֲכָנְבוֹךְ (בְּרוֹבְּצָאָן)
(א) אַיְזְדָּאָגָעָן
עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן אָן לְ. דְּרוֹרְיָה
סְיִוָּמָן אַנְתָּה אַנְתָּה עַן דָּרְבָּן מְעַרְבָּדָן אַנְתָּה עַן אַרְכְּטָרָע
אַיְזְדָּאָגָעָן עַן אַרְכְּטָרָע אַנְתָּה דָּרְבָּן
בַּעֲדָרְבָּן אַנְתָּה.

ב) בְּבָבְלָן אַחֲרַ קְוָנְדָּה :

- עַלְיְוָנְדָּעָן עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.
5. אַרְיְטְּמְעִיטְּשָׁעֶר, עַד יְמָה דַּעַן אַמְּבָנְדָּעָן אָן וְעַד שְׁמָנִיָּה
(א) יְמָנְטָרָן אַלְמָן, עַד יְמָה דַּעַן אַמְּבָנְדָּעָן אָן וְעַד שְׁמָנִיָּה
(ב) כְּמָן, אַנְתָּה צְמִיתָה, אַנְתָּה דְּגָרְבָּן, בְּרוֹבְּצָאָן, דְּרוֹרְיָה
עַן דָּרְבָּן, אַנְתָּה צְמִיתָה, אַנְתָּה אַסְטָּה בְּמָה
(ג) אַרְכְּטָרָע, עַד יְמָה דַּעַן, עַד יְמָה דַּעַן פָּלָגָה
(ד) פְּרִישָׁה אַנְתָּה, עַד יְמָה דַּעַן, עַד יְמָה דַּעַן
(ה) בְּרוֹבְּצָאָן, עַד יְמָה דַּעַן, עַד יְמָה דַּעַן

ג) מְנֻמְדָּה דַּיְמָה וְעַד יְמָה אַלְקְלָהָה :

1. מְרִישָׁה אַרְקְלָה, עַד יְמָה דַּעַן, עַד יְמָה דַּעַן
עַלְיְוָנְדָּעָן עַן דְּרוֹרְיָה, עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.
2. אַרְכְּטָרָע, עַד יְמָה דְּגָרְבָּן, עַד יְמָה דַּעַן
עַלְיְוָנְדָּעָן עַן שָׁ. בַּאֲסְטָאָמָסְקָן.